

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1ObdoV/5/2015                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1006203211                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.11.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Zuzana Ďurišová          |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:1006203211.1 |

## ROZSUDOK

G. súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Zemaníkovej, Ľubomíry Kúdelovej, JUDr. Beáty Miničovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci žalobcu: HYDREE FINANCIÁL SLOVAKIA, s. r. o., so sídlom Bratislavská 36, 911 05 Trenčín, IČO: 36 309 630, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Mandzák a spol., s. r. o., so sídlom Zámocká 5, 811 01 Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Michala Mandzáka, proti žalovaným: 1/ Slovenská konsolidačná, a. s., Cintorínska 21, 814 27 Bratislava, IČO: 35 776 005, zastúpená advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, 811 02 Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Juraja Bizoňa a 2/ JUDr. Oliver Korec, Záhradnícka 9, 811 07 Bratislava, správca konkurznej podstaty úpadcu Old Herold Ferm, a. s., v konkurze, Bratislavská č. 36, 911 74 Trenčín, IČO: 31 411 428, zastúpený Advokátskou kanceláriou BADUCCI Legal, s. r. o., so sídlom Mostová 2, 811 02 Bratislava, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Martina Čižmárika, o zaplatenie 9 355 850,46 eur (pôvodne 281 854 351,-- Sk) s prísl., na dovolanie žalobcu a žalovaného 1/ proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 6. novembra 2008, č. k. 6 Obo/169/2007-380, takto

### rozhodol:

- I. Dovolenie žalobcu vo veci samej z a m i e t a .
- II. Rozsudok odvolacieho súdu v časti výroku o trovách konania z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.
- III. Žalovaní v 1. a 2. rade majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi.

### Odôvodnenie

#### I.

1. Žalobou podanou 29. 12. 2006 sa žalobca domáhal voči žalovaným vydania rozhodnutia, ktorým by boli obaja žalovaní zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 281 854 351,-- Sk s príslušenstvom a nahradiť mu trovy konania, a to z titulu náhrady škody spočívajúcej v ušlom zisku podľa ustanovení § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaným v 2. rade bol pôvodne Ing. Peter Szivós, správca konkurznej podstaty úpadcu Old Herold Ferm, a. s. v konkurze, ktorý bol v roku 2007 nahradený novým správcom JUDr. Oliverom Korcom. Na odôvodnenie svojej žaloby žalobca uviedol, že

žalovaný 2/ ako správca konkurznej podstaty úpadcu Old Herold Ferm, a. s., uzatvoril so žalobcom ako víťazom II. kola predaja hnutelného a nehnuteľného majetku úpadcu dňa 16. 07. 2000 kúpnu zmluvu v zmysle § 588 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) s kúpnu cenou 70 mil. Sk. Dňa 17. 07. 2000 uzatvoril žalobca so spoločnosťou DAMIS, s. r. o., Trenčín, zmluvu o budúcej kúpnej zmluve, ktorou sa strany zaviazali uzavrieť najneskôr do 31. 03. 2001 kúpnu zmluvu na prevod vlastníckeho práva k predmetnému nehnuteľnému aj hnutelnému majetku za dohodnutú kúpnu cenu 350 mil. Sk. V dodatku k tejto zmluve z 11. 08. 2000 sa jej účastníci dohodli, že ak žalobca nadobudne ďalšie špecifikované nehnuteľnosti z konkurznej podstaty úpadcu, budú aj tieto tvoriť predmet budúcej kúpnej zmluvy s navýšením kúpnej ceny o 20 mil. Sk.

2. Dňa 12. 01. 2001 právny predchodca žalovaného 1/ - Ústredné daňové riaditeľstvo SR, podal žalobu o určenie, že výberové konanie na predaj majetku Old Herold Ferm, a. s., je neplatné a že kúpne zmluvy uzavreté medzi správcou konkurznej podstaty ako predávajúcim a žalobcom ako kupujúcim sú neplatné. Ako dôvod neplatnosti kúpnych zmlúv bola o. i. uvedená skutočnosť, že ako predávajúci bol uvedený Old Herold Ferm, a. s., v zastúpení správcu konkurznej podstaty, hoci oprávnenie nakladať s majetkom podstaty patrilo v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. správcovi, ktorý mal preto byť označený ako predávajúci. Následne právny predchodca žalovaného 1/ postúpil svoju pohľadávku s príslušenstvom a všetkými právami voči úpadcovi na žalovaného 1/. Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 54Cb/21/01-116 zo 16. 12. 2003 žalobu zamietol z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Na odvolanie žalovaného 1/ odvolací súd uznesením sp. zn. 1Obo/97/2004 z 09. 09. 2005 tento rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie s tým, aby sa zaoberal meritom veci. Žalovaní 1/ a 2/ uzavreli dňa 28. 09. 2006 Dohodu o urovnaní, v dôsledku ktorej vzal žalovaný 1/ dňa 04. 10. 2006 žalobu v celom rozsahu späť. Žalobca má za to, že podaním žaloby o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv došlo k porušeniu ust. § 3 OZ a znamenalo šikanózne uplatňovanie práva žalovaným 1/ s úmyslom zlepšiť si postavenie konkurzného veriteľa. Žalovaný 2/ porušil ust. § 415 OZ nesprávnym označením predávajúceho v kúpnych zmluvách. V dôsledku podanej žaloby o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv uzatvoril žalobca s budúcim kupujúcim DAMIS, s. r. o., Dodatok č. 2 k zmluve o budúcej zmluve, ktorým zmenili termín uzavretia kúpnej zmluvy na 31. 03. 2003 za predpokladu právoplatného skončenia sporu zamietnutím žaloby. Pretože konanie nebolo k uvedenému dátumu skončené, záväzok budúceho kupujúceho zanikol, čím žalobca stratil možnosť predať predmetný majetok za kúpnu cenu 370 mil. Sk, teda so ziskom 300 mil. Sk. Žalobca v snahe zmenšiť rozsah škody predal predmetný majetok iným spoločnostiam za celkovú kúpnu cenu 88 145 649,-- Sk, čím dosiahol zisk o 281 854 351,-- Sk nižší, než by dosiahol pri uzavretí zmluvy so spoločnosťou DAMIS, s. r. o.

## II.

3. Krajský súd v Bratislave ako súd prvostupňový vo veci rozhodol rozsudkom zo 4. júna 2007, č. k. 7Cbi/238/06-251 tak, že žalovaných 1/ a 2/ zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi pohľadávku proti podstate vo výške 281 854 351,-- Sk s 9,5% úrokom z omeškania p. a. od 29. 01. 2007 do zaplatenia, v zostávajúcej časti úroku z omeškania žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovaným. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ustanovenia § 420 ods. 1, § 438 ods. 1, § 422 ods. 1 a 2 a § 415 Občianskeho zákonníka s tým, že naplnenie predpokladov zodpovednosti žalovaného 1/ za škodu, ktorá vznikla žalobcovi, videl v skutočnosti, že právny predchodca žalovaného 1/ podal dňa 12. 01. 2001 na súd žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu - speňaženia vecí patriacich do konkurznej podstaty mimo dražby a o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv bez toho, aby relevantným spôsobom preukázal naliehavý právny záujem na podanie takejto žaloby. Podľa súdu podaním takéhoto návrhu (ktorým žalovaný 1/ spochybnil vlastnícke právo žalobcu) došlo k zásahu do vlastníckeho práva žalobcu, v dôsledku čoho sa tento dostal do právnej neistoty, keď jeho dispozícia s majetkom, resp. možnosť disponovať so svojím vlastníckym právom bola oslabená. Na tomto skutkovom základe súd prvého stupňa vyvodil, že žalobcovi vznikla ujma v podobe ušlého zisku z nerealizovaného obchodu. Za protiprávne konanie žalovaného 1/ považoval súd jeho nečinnosť, že zotrval v procesnom postavení žalobcu, nezvolil možnosť ukončiť súdne konanie vedené proti žalobcovi skôr, ako späťvzatím zo dňa 04. 10. 2006, čím spôsobil stav právnej neistoty žalobcu, v

ktorej bol tento v období 5 rokov. Súd mal tiež za preukázané, že žalobca by v prípade realizácie zmluvy o budúcej kúpnej zmluve zo dňa 17. 07. 2000, v znení dodatku č. 1 a 2 dosiahol zisk 300 mil. Sk. Otázka porušenia povinnosti zo strany predchádzajúceho správcu konkurznej podstaty podľa súdu vyplýva zo skutočnosti, že v zmluvách o predaji hnutel'ného a nehnuteľného majetku, ktorých vyslovenia neplatnosti sa žalovaný 1/ domáhal, bol ako predávajúci uvedený úpadca, čo znamená, že správca nepostupoval v súlade s § 14 ods. 1 písm. a/ ZKV, čo spôsobilo, že vznikla možnosť dvojakého výkladu a dôvod na podanie žaloby o vyslovenie neplatnosti týchto zmlúv. Pretože uplatnená pohľadávka na náhradu škody vznikla a stala sa splatnou po vyhlásení konkurzu, mal súd za to, že ide o pohľadávku proti podstate podľa § 31 ZKV, k zaplateniu ktorej zaviazal žalovaných, ktorí ju spôsobili, spoločne a nerozdielne.

### III.

4. Na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudkom zo dňa 06. 11. 2008, č. k. 6Obo/169/2007-380 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť žalovanému 1/ trovy konania vo výške 6 219 202,70 Sk a žalovanému 2/ trovy konania vo výške 1 mil. Sk. V odôvodnení rozsudku odvolací súd konštatoval, že z predložených dôkazov žalobcu neexistuje dôkaz o tom, že žalobca si predmetnú pohľadávku uplatnil ako pohľadávku proti podstate voči správcovi konkurznej podstaty - žalovanému 2/ v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1K/299/1998 podľa § 31 ods. 5 ZKV. Podľa odvolacieho súdu žaloba uplatnená žalobcom s jeho nárokom na zaplatenie pohľadávky proti podstate voči žalovanému 1/ je žalobou, ktorá nemôže smerovať voči konkurznému veriteľovi, ktorým je žalovaný 1/, pretože tento nedisponuje konkurznou podstatou, resp. výťažkom z predaja konkurznej podstaty. Pohľadávky proti podstate je možné uspokojiť len z konkurznej podstaty, a preto zaviazat' žalovaného 1/ na zaplatenie pohľadávky proti podstate je právne nemožné. Odvolací súd tiež poukázal na Notársku zápisnicu N 112/2006, Nz 37649/2006, NCRLs/2006 z 28. septembra 2006, ktorou bola spísaná Dohoda o urovnaní medzi žalovaným 1/ a žalobcom, bod 2.4, podľa ktorého účastníci tejto Dohody vyhlásili, že po splnení vyššie uvedených ustanovení bodov Dohody budú ich akékoľvek vzájomné právne a finančné nároky urovnané a nebudú ďalej uplatňovať žiadne iné nároky. Napriek tejto Dohode a v rozpore s jej bodom 2.4 podal žalobca žalobu aj voči žalovanému 1/. Za nesprávny považoval odvolací súd tiež záver súdu prvého stupňa o tom, že v prípade sporu, vedeného na Krajskom súde v Bratislave, sp. zn. 54Cbi/21/2001, išlo o bránenie práva, ktoré bolo zrejme bezúspešné a v celom konaní žalovaný 1/ nepreukázal žiadny relevantný právny záujem, pretože rozsudok Krajského súdu v Bratislave v uvedenej veci, ktorým bola žaloba z tohto dôvodu zamietnutá, bol na odvolanie žalobcu a žalovaných 1/ až 3/ uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1/Obo/97/2004 zo dňa 9. septembra 2005 zrušený, keď tento sa nestotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu o nepreukázaní naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcu. V rozpore s Ústavou Slovenskej republiky mal odvolací súd tiež vyhodnotenie podania žaloby, a to s jej čl. 46 ods. 1, v zmysle ktorého každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Preto, ak žalovaný 1/ v postavení žalobcu v konaní na Krajskom súde v Bratislave, vedenom pod sp. zn. 54Cbi/21/2001 sa domáhal zákonom ustanoveným spôsobom, t. j. podaním žaloby, svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, realizoval tak základné právo zaručené mu Ústavou Slovenskej republiky. Z uvedeného dôvodu odvolací súd uzavrel, že realizáciu práva zaručujúceho ústavou nemožno hodnotiť ako „zrejme bezúspešné“ a následné vyhodnotenie podania žaloby a nevzatie žaloby späť ako konanie nezabraňujúce, resp. neobmedzujúce vznik rizika škody. Za nepreukázané mal odvolací súd tiež tvrdenie žalobcu o tom, že v dôsledku uvedeného súdneho konania bol obmedzený v nakladaní s hnutel'ným a nehnuteľným majetkom, kúpeným z konkurznej podstaty úpadcu Old Herold Ferm, a. s., Trenčín, pretože ako vlastní' nehnuteľnosti nebol blokovaný na liste vlastníctva, mohol s ním voľne nakladať, čo i urobil, keď kúpnou zmluvou zo 6. decembra 2002 predal kupujúcemu - spoločnosti Lidl Slovenská republika, v. o. s., Bratislava, nehnuteľnosť a 16. apríla 2004 predal nehnuteľnosti spoločnosti Slovakia Max, a. s., a to napriek tomu, že žalovaný 1/ podal žalobu o určenie neplatnosti výberového konania už dňa 10. januára 2001.

5. Odvolací súd mal tiež za to, že zo strany žalobcu došlo pri uzatváraní Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve k úkonu, ktorý nemyslel vážne, čo je jednou z náležitostí vyžadovaných pre platnosť takéhoto

úkonu. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol, keďže vo vzťahu k žalovanému 1/ rozhodnutím súdu prvého stupňa bolo porušené jeho právo garantované Ústavou Slovenskej republiky a tiež pre porušenie Dohody o urovnaní a vo vzťahu k žalovanému 2/ neboli naplnené predpoklady, vyžadované pre priznanie náhrady škody vo forme ušlého zisku tak, ako to vyžadujú ustanovenia o náhrade škody. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa úspechu účastníkov v konaní a ich náhradu priznal žalovanému 1/ za zaplatený súdny poplatok a trovy právneho zastúpenia a žalovanému 2/ za zaplatený súdny poplatok.

#### IV.

6. Proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolateľ nesúhlasí so záverom odvolacieho súdu, že pohľadávku proti podstate riadne neuplatnil, keďže listom zo dňa 28. 12. 2006 uplatnil predmetnú pohľadávku proti podstate u správcu konkurznej podstaty, pričom spolu s výzvou na zaplatenie pohľadávky ako pohľadávky proti podstate z titulu náhrady škody zaslal žalovanému 2/ aj žalobu, ktorú potom podal na súd. Skutočnosť, že sa jedná o pohľadávku proti podstate, ako aj skutočnosť, že túto pohľadávku správca neuznal, t. j. nezaplatil v priebehu konkurzu, nebola v konaní pred súdom prvého stupňa, ani v konaní pred súdom odvolacím sporná. Dovolateľ má za to, že pokiaľ ide o uplatnenie pohľadávky u správcu, dôkazom o jej uplatnení je i samotná žaloba, ktorá bola správcovi doručená. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Obo/188/2006, v ktorom bol vyslovený právny názor, že veritelia môžu podať žalobu proti správcovi kedykoľvek počas konkurzu, ak nebola pohľadávka proti podstate správcom zaplatená počas konkurzu, a to napriek tomu, že bola uplatnená u správcu, resp. dovolateľ má za to, že aj bez ohľadu na uplatnenie pohľadávky u správcu. Dovolateľ tiež nesúhlasil s názorom odvolacieho súdu, že zaviazat' žalovaného 1/ pre pohľadávku proti podstate nie je právne možné, nakoľko pojem pohľadávka proti podstate je termínom používaným v režime konkurzného konania na označenie poradia uspokojovania pohľadávok počas konkurzu, teda nevyjadruje ani právny titul pohľadávky, ani spôsob jej uspokojenia. Dovolateľ má za to, že právnym dôvodom pohľadávky je zodpovednostný právny vzťah, ktorý vznikol z porušenia povinností na strane žalovaných, ktorí zodpovedajú za škodu podľa § 438 ods. 1 OZ spoločne a nerozdielne, pričom voči žalovanému 2/ platí osobitné poradie pohľadávky. Odopretie možnosti zažalovať oboch žalovaných ako solidárne zodpovedných na to isté plnenie len z dôvodu, že jeden zo žalovaných podlieha konkurzu, by podľa dovolateľa viedlo k odopretiu spravodlivosti - *denegatio iustitiae*. V súvislosti s dohodou o urovnaní dovolateľ uviedol, že predmetom urovnania boli sporné práva, ktoré boli predmetom sporu 51Cbi/21/2001, t. j. určenia neplatnosti právnych úkonov, pričom účastníci Dohody sa výslovne vzdali nárokov na náhradu trov predmetného súdneho konania o určenie neplatnosti verejného výberového konania a kúpnych zmlúv, ktorými nadobudol majetok (hnuteľné a nehnuteľné veci) žalovaný - HYDREE FINANCIÁL SLOVAKIA, a. s., t. j. urovnané boli právne vzťahy z uvedených kúpnych zmlúv. S poukazom na ust. § 587 OZ a tiež na skutočnosť, že predmetom uplatnenej žaloby je nárok na náhradu škody na základe zodpovednostného vzťahu, ktorý nevznikol z právneho vzťahu upravovaného dohodou o urovnaní, dovolateľ má za to, že urovanie sa na nárok žalobcu v predmetnom spore nevzťahuje. K podaniu žaloby žalovaným 1/ dovolateľ uviedol, že nejde o právo absolútne a pokiaľ je spojené s ďalším konaním s cieľom získať pre seba výhodu, nadobúda charakter nemorálneho a zákonom reprobovaného konania, v dôsledku ktorého došlo ku škode. Dovolateľ nesúhlasí tiež s názorom odvolacieho súdu, že v nakladaní s jeho majetkom nebol obmedzený, nakoľko skutočnosť, že tretia osoba spochybňuje vlastnícke právo vlastníka v súdnom konaní, je relevantným dôvodom, pre ktorý, ak nie *de iure*, tak *de facto* je nakladanie s predmetom vlastníckeho práva obmedzené. V predmetnom konaní totiž nešlo o to, či mohol žalobca predat' nehnuteľnosti komukoľvek a za akúkoľvek cenu, resp. či ich predal, ale o to, že ich nemohol predat' konkrétnemu záujemcovi za konkrétnu cenu z dôvodu právnej vady. Vo vzťahu k žalovanému 2/ žalobca vytýkal správcovi porušenie prevenčnej povinnosti, t. j. povinnosti predchádzať škodám v rámci odborného výkonu jeho funkcie. Žalobca má za to, že táto zložka skutkovej podstaty zodpovednosti za škodu bola naplnená, keď povinnosť na náhradu škody ako následok porušenia povinnosti môže vzniknúť nielen z uzavretej zmluvy, ale aj zo zákona v súvislosti s uzatváraním zmlúv. Nesprávne označenie predávajúceho pri speňažovaní majetku úpadcu bolo dôvodom na napadnutie platnosti týchto

kúpnych zmlúv právnym predchodcom žalovaného 1/. Z uvedených dôvodov navrhuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmeniť.

7. Žalovaný 1/ vo svojom stanovisku k dovolaniu žalobcu uviedol, že rozsudok odvolacieho súdu považuje za vecne správny. Pridržiava sa svojich predchádzajúcich tvrdení a zdôrazňuje, že žalovaní 1/ a 2/ v spore nie sú vecne pasívne legitimovaní. Je toho názoru, že zodpovednosť za škodu nie je možné prenášať na iné subjekty, s výnimkou právneho nástupníctva. Pokiaľ žalobca tvrdí, že škoda mu bola spôsobená postupom predchádzajúceho správcu konkurznej podstaty, nie je možné preniesť jeho zodpovednosť na neskôr novoustanoveného správcu konkurznej podstaty, ktorý sa žiadneho porušenia nedopustil, resp. na úpadcu, ako to robí žalobca, pretože zbavením správcu jeho funkcie nezaniká správcova zodpovednosť za čas výkonu jeho funkcie. Rovnaký záver k otázke pasívnej vecnej legitimácie platí i pre žalovaného 1/. Pokiaľ žalobca tvrdí, že mu vznikla škoda v dôsledku žaloby podanej Daňovým úradom Trenčín, nemôže za škodu zodpovedať žalovaný 1/, ktorý bol pripustený do konania o neplatnosť právnych úkonov až uznesením zo dňa 31. 01. 2006 a ktorý škodu, ak nejaká vznikla, nespôsobil. Tvrdenie žalobcu, že vstupom do procesných práv prevzal žalovaný 1/ aj všetky hmotnoprávne práva a povinnosti, vrátane záväzku za spôsobenú škodu, nemá oporu v právnych predpisoch. Za nesprávnu považuje žalovaný 1/ aj konštrukciu žalobcu, že ide o pohľadávku proti podstate, ktorá nielenže odporuje zásade osobnej zodpovednosti škodcu za spôsobenú škodu, ale je aj v priamom rozpore s účelom a zmyslom konkurzného konania, kedy by dôsledok neodborného postupu správcu pri porušovaní jeho povinností bol prenášaný prostredníctvom konkurznej podstaty na konkurzných veriteľov. Žalovaný 1/ má za to, že žalobca v doterajšom konaní nešpecifikoval žiadne porušenie povinností žalovaného 1/, vôbec neidentifikoval moment vzniku škody ani príčinnú súvislosť medzi konaním žalovaného 1/ a vznikom škody, ktorú žalovaný 1/ považuje za vykonštruovanú. Podľa žalovaného 1/ skutočnosti nezodpovedá tiež tvrdenie žalobcu o obsahu Dohody o urovnaní, ktorou účastníci dohody s poukazom na dva ciele vyjadrené v preambule dohody v zmysle čl. II, bod 2.4 dohodli, že po splnení dohodnutých povinností budú ich akékoľvek vzájomné právne a finančné nároky urovnané a nebudú si ďalej uplatňovať žiadne iné nároky. Znamená to, že v dohode sú riešené akékoľvek vzájomné právne a finančné nároky, ktoré medzi účastníkmi existovali ku dňu uzavretia dohody, vrátane nárokov vyplývajúcich z náhrady škody. Z uzavretej dohody navyše nepochybne vyplýva vôľa účastníkov neuplatňovať si aj v budúcnosti voči sebe žiadne iné nároky. Žalovaný 1/ sa tiež stotožňuje so záverom odvolacieho súdu, že žalobca na svojich vlastníckych právach nebol nijako obmedzený. Pokiaľ si žalobca a záujemca v rámci zmluvnej voľnosti skutočne dojednali podmienky, v zmysle ktorých záujemca nemusí nehnuteľnosti odkúpiť, pokiaľ nedôjde k ukončeniu súdneho konania do nimi dohodnutého termínu, nemôže za to tretia strana niesť nijakú zodpovednosť. Uvedenú podmienku medzi sebou dojednali dva úplne odlišné subjekty a zodpovednosť za jej nesplnenie nie je možné prenášať na iný subjekt (žalovaného 1/), ktorý podmienky nedojednával a ani o nich nevedel. Žalovaný 1/ je toho názoru, že zodpovednosť voči žalovanému 2/ nie je daná z dôvodu nedostatku jeho vecnej pasívnej legitimácie, pretože bol ustanovený do funkcie dňom 17. 04. 2007 a zmluvy nedojednával, a preto sa nemohol dopustiť nijakého porušenia povinnosti pri ich uzatváraní. Z uvedených dôvodov navrhuje dovolanie žalobcu zamietnuť.

8. Žalovaný 2/ sa vo svojom stanovisku k dovolaniu žalobcu v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu a má za to, že predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu neboli naplnené. Poukázal tiež na to, že sám žalobca vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach poprel, že by správca porušil povinnosť pri uzatváraní kúpnych zmlúv, keď uvádzal, že sa nestotožňuje s názorom žalovaného 1/ o neplatnosti kúpnych zmlúv z dôvodu porušenia § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb., podľa ktorého oprávnenie nakladať s majetkom podstaty prechádza vyhlásením konkurzu na správcu, avšak vlastníkom naďalej ostáva úpadca. Práve z tohto dôvodu bol na kúpnej zmluve ako vlastník prevádzaných hnutelných a nehnuteľných vecí aj úpadca, ktorého vlastnícke právo bolo predmetom prevodu. Na základe uvedeného je žalovaný 2/ toho názoru, že správca konkurznej podstaty neporušil prevenčnú povinnosť, a nakoniec ani katastrálny úrad, ani súd nevyslovili neplatnosť týchto kúpnych zmlúv z takéhoto dôvodu. Podľa žalovaného 2/ vtedajší správca konkurznej podstaty nemohol predpokladať, že žalovaný 1/ napadne na súde platnosť kúpnych zmlúv, ako ani to, že žalobca uzavrie zmluvu o budúcej kúpnej zmluve o predaji predmetných nehnuteľností. Žalovaný 2/ tiež zdôraznil, že

nikto nemôže ovplyvniť, či bude žaloba podaná na súde a samozrejme ani nikto nemôže byť zodpovedný za iný právny názor, čo je len ďalším uvedením skutočnosti, že medzi konaním vtedajšieho správcu konkurznej podstaty a vznikom údajnej škody nie je žiadna príčinná súvislosť.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku o trovách konania podal žalovaný 1/ dovolanie, ktorého prípustnosť založil na ust. § 238 ods. 1 a § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Uviedol, že podaním zo dňa 04. 11. 2008, doručeným súdu 07. 11. 2008, vyčíslil žalovaný 1/ trovy odvolacieho konania sumou 7 414 599,90 Sk, ktoré pozostávali zo súdneho poplatku za podané odvolanie vo výške 1 mil. Sk a trov právneho zastúpenia v celkovej výške 6 414 599,90 Sk, ktoré žalovaný 1/ uhradil svojmu právnomu zástupcovi na základe predložených faktúr za presne špecifikované právne úkony. Odvolací súd z uplatnených trov konania priznal žalovanému 1/ len náhradu trov konania v celkovej výške 6 219 202,70 Sk, z čoho náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 5 219 202,70 Sk. Skutočnosti a dôvody, na základe ktorých súd nepriznal žalovanému 1/ plnú výšku uplatňovaných trov právneho zastúpenia, rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje, z ktorého dôvodu je v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O. s. p., a preto je konanie odvolacieho súdu zaťažené inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Podľa žalovaného 1/ rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania spočíva tiež na nesprávnom právnom posúdení, keď žalovanému 1/ nepriznal náhradu za 3 úkony - vyjadrenia žalovaného 1/ vo veci samej zo dňa 28. 05. 2007, 10. 08. 2007 a 18. 09. 2007. Odhliadnuc od skutočnosti, že odvolací súd toto svoje rozhodnutie neodôvodnil, pochybil, ak ich považoval za neúčelné bránenie práva. Týmito úkonmi totiž žalovaný 1/ podrobne reagoval na podania žalobcu z 22. 05. 2007, na skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného 2/ a na skutočnosti, ktorými sa súd prvého stupňa vôbec nezaoberal a mohli mať vplyv na právne postavenie žalovaného 1/. Žalovaný 1/ má za to, že všetky úkony právnej pomoci boli uskutočnené účelne a boli nevyhnutné na bránenie žalovaného 1/, a preto mu za ne prináleží plná náhrada. Odvolací súd tiež pochybil, keď žalovanému 1/ priznal náhradu trov právneho zastúpenia za pojednávanie dňa 13. 02. 2007, hoci v tento deň sa žiadne pojednávanie vo veci nekonalo. Za nepreskúmateľné považuje tiež rozhodnutie o náhrade cestovného, ktoré nekorešponduje s výškou uplatnených cestovných nákladov, dokonca suma priznaná súdom (11 250,70 Sk) z uplatnených súm nijako nevyplyva, a nie je možné ju identifikovať. Z týchto dôvodov považuje rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania za nesprávne a zmaťočné, ktorým postupom mu bola aj odňatá možnosť konať pred súdom.

10. Žalobca vo svojom stanovisku k dovolaniu žalovaného 1/ uviedol, že podľa jeho názoru toto dovolanie nie je prípustné, a to s ohľadom na ust. § 239 ods. 3 O. s. p. V.

11. O dovolaniach žalobcu a žalovaného 1/ rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd pôvodne rozsudkom sp. zn. IObdoV/26/2009 zo dňa 24. 11. 2011 tak, že rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

12. Rozhodol tak po zistení, že dovolanie žalobcu je prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca rozsudok odvolacieho súdu napadol z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. S poukazom na ust. § 242 ods. 1 O. s. p. dovolací súd nie je viazaný dovolacím dôvodom prípustného dovolania, pokiaľ ide o iné vady, než sú uvedené v ust. § 237. Inou vadou konania, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, je skutočnosť, že odvolací súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z iného skutkového základu, než súd prvého stupňa bez toho, že by postupoval podľa § 213 ods. 3 a 4 O. s. p. a zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje skutkové zistenia súd prvého stupňa alebo doplnil dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov.

13. Ako vyplýva z obsahu spisu, súd prvého stupňa vychádzal zo skutkového zistenia, že žalovaný sa nečinnosťou v konaní, vedenom o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv bez relevantného osvedčenia naliehavého právneho záujmu, dopustil protiprávneho konania, čím zasiahol do vlastníckeho práva žalobcu a spôsobil mu škodu vo forme nezrealizovaného obchodu. Vo vzťahu k žalovanému 2/ vychádzal zo skutkového zistenia, že pôvodný správca konkurznej podstaty v zmluvách o predaji hnutelného a nehnuteľného majetku uviedol za predávajúceho úpadcu, čím vznikla možnosť a dôvod pre

podanie žaloby o vyslovenie neplatnosti uvedených zmlúv. Pretože pohľadávka na náhradu škody vznikla a stala sa splatnou po vyhlásení konkurzu, súd prvého stupňa následne vyvodil, že ide o pohľadávku proti podstate, za vznik ktorej zodpovedajú žalovaní spoločne a nerozdielne. Odvolací súd dospel k opačnému záveru a vychádzal zo skutkového zistenia, že žalobca pohľadávku proti podstate u správcu konkurznej podstaty neuplatnil, ďalej zo skutočnosti, že žalovaný 1/ ako konkurzný veriteľ vo vzťahu k pohľadávke proti podstate nedisponuje konkurznou podstatou, pre ktorý dôvod je jeho plnenie nemožné, ako i zo skutočnosti, že vzájomné vzťahy žalobcu a žalovaného 1/ boli vysporiadané Dohodou o urovnaní. Odvolací súd vychádzal tiež zo skutkového zistenia, že v konaní o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv sa odvolací súd nestotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že žalobca neosvedčil naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ako i skutočnosti, že právny predchodca žalobcu podaním spornej žaloby, od ktorej súd prvého stupňa vyvodil protiprávne konanie žalovaného 1/, realizoval len základné právo zaručené mu Ústavou Slovenskej republiky, ktoré preto nemožno hodnotiť ako protiprávne. Nestotožnil sa tiež so zistením súdu prvého stupňa, že žalobca bol vo svojom vlastníckom práve obmedzený, lebo na liste vlastníctva nebol v dispozícii s nehnuteľnosťami blokován a s vecami nadobudnutými spornými kúpными zmluvami napriek podanej žalobe i voľne nakladal. Odvolací súd mal tiež za to, že zo strany žalobcu pri uzatváraní Zmluvy o budúcej kúpnej zmluvy došlo k úkonu, ktorý nemyslel vážne, čo je náležitou platnosti právneho úkonu, z ktorých uvedených skutočností vyvodil, že žalobca nepreukázal predpoklady náhrady škody, a to bez toho, aby dôkazy, na ktorých založil svoje skutkové zistenia, zopakoval, resp. dokazovanie doplnil. Konanie odvolacieho súdu je tak postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

14. Žalovaný 1/ podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu v časti jeho výroku o trovách konania, proti ktorému dovolanie s poukazom na ust. § 239 ods. 3 O. s. p. v zásade nie je prípustné. Pretože dovolanie z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p. je prípustné voči každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, zameral sa dovolací súd na tvrdenie žalovaného 1/, že mu rozhodnutím odvolacieho súdu o trovách konania bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).

15. Za odňatie možnosti konať pred súdom sa považuje taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhajenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej judikatúry o postup odnímajúci účastníkovi možnosť konať pred súdom ide tiež v prípade, že sa súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nevysporiada s návrhmi a argumentáciou účastníka. Je potrebné prisvedčiť žalovanému 1/, že rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania možno považovať za arbitrárne a zmätočné, pretože z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, na akom skutkovom a právnom základe rozhodol o nepriznaní časti uplatnenej náhrady trov právneho zastúpenia žalovaným 1/ a z čoho vychádzal pri rozhodovaní o náhrade cestovného vo výške 11 350,70 Sk, pre ktorých dôvod nemožno považovať rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto jeho časti za súladné s ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolania sú dôvodné, preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O. s. p.) s tým, že v novom rozhodnutí súd rozhodne znova aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

## VI.

17. Proti rozhodnutiu dovolacieho súdu podal žalovaný 1/ sťažnosť Ústavnému súdu Slovenskej republiky, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/26/2009 z 24. novembra 2011 a porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením

Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo3/2012 z 24. februára 2012.

18. Ústavný súd Slovenskej republiky o tejto sťažnosti rozhodol Nálezom č. k. IV. ÚS 479/2013-101 zo dňa 25. 11. 2014 tak, že

- Základné právo obchodnej spoločnosti Slovenská konsolidačná, a. s., podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/26/2009 z 24. 11. 2011 p o r u š e n é b o l o .
- Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/26/2009 z 24. 11. 2011 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.
- Základné právo obchodnej spoločnosti Slovenská konsolidačná, a. s., podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/3/2012 z 24. 02. 2012 p o r u š e n é b o l i .
- Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/3/2012 z 24. 02. 2012 z r u š u j e .
- Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti Slovenská konsolidačná, a. s., trovy konania v sume 655,13 € na účet jej právneho zástupcu BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

19. V odôvodnení rozhodnutia ústavný súd k námietke sťažovateľa, že o dovolaní nerozhodoval senát, ktorému bola vec po podaní dovolania náhodným výberom pridelená, čím bolo porušené jeho základné právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny o. i. uviedol, že za senát zložený zo zákonných sudcov možno považovať len senát zložený zo sudcov príslušného súdu, ktorí tvorili tento senát v čase pridelenia veci. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade s rozvrhom práce. V okolnostiach predloženej veci vydaním opatrenia predsedu najvyššieho súdu z 24. septembra 2009 došlo k zmene v obsadení senátu najvyššieho súdu v čase po pridelení veci na jej prerokovanie a rozhodnutie. Z pôvodného päťčlenného dovolacieho senátu ostal po zmene v zložení senátu iba jediný člen senátu, sudca JUDr. Juraj Seman. Ústavný súd dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa konal dovolací senát najvyššieho súdu v takom zložení, ktoré nezodpovedá požiadavkám kladeným zákonom o súdoch na zákonného sudcu (zákonných sudcov), keďže k zmenám v zložení príslušného senátu najvyššieho súdu nedošlo zo zákonom predpokladaných dôvodov. Ústavný súd preto rozhodol, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, preto ho zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu ako dovolaciemu súdu na ďalšie konanie s tým, že v ďalšom konaní bude viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyslovenými v tomto náleze. Ústavný súd zdôraznil, že nie je jeho úlohou poskytnúť najvyššiemu súdu konkrétny návrh, ako sa má v ďalšom konaní vysporiadať so skutočnosťou, že o veci sťažovateľa rozhodol príslušný senát najvyššieho súdu v nezákonnom zložení. Zvolené riešenie však musí zodpovedať podstate, obsahu a účelu základného práva na zákonného sudcu garantovaného prostredníctvom čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, ako aj prostredníctvom príslušných ustanovení zákona o súdoch.

20. Zaujatie meritórneho stanoviska k veci, o ktorej bude najvyšší súd opätovne rozhodovať, považoval ústavný súd za neprimerané zasahovanie do právomoci najvyššieho súdu, preto v tejto časti sťažnosti nevyhovel.

21. K námietkam smerujúcim proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu sp. zn. 5Obo/3/2012 z 24. 02. 2012, ktorým pripustil zmenu na strane žalobcu podľa § 92 ods. 2 a 3 O. s. p. s tým, že z konania vystúpil žalobca a na jeho miesto vstúpil nový žalobca, ústavný súd uviedol, že vzhľadom na zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu musel zároveň vysloviť aj porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu, pretože je neprípustné, aby v právoplatne skončenej veci bolo rozhodované o zmene na strane žalobcu; preto zároveň označené uznesenie v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy zrušil.

## VII.

22. Po zrušení rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho sp. zn. 1ObdoV/26/2009 z 24. 11. 2011 a vrátenia mu veci na ďalšie konanie vyššie uvedeným nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo úlohou dovolacieho súdu opätovne rozhodnúť o dovolaniach žalobcu a žalovaného 1/ proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho č. k. 6Ob/169/2007-380 zo 06. 11. 2008.

23. Rešpektujúc právny názor ústavného súdu vyslovený v jeho Náleze č. k. IV. ÚS 479/2013-101 dovolací senát rozhodoval v novom zložení, ako je uvedené v záhlaví tohto rozhodnutia vychádzajúc z rozvrhu práce najvyššieho súdu v čase nápadu veci (dovolanie žalobcu bolo podané 02. 03. 2009).

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj „C. s. p.“) po zistení, že dovolanie vo veci samej podala včas strana sporu (§ 424 C. s. p.) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému je tento mimoriadny opravný prostriedok prípustný. Dovolanie žalobcu bolo podané dňa 02. 03. 2009. Dňa 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok.

25. Podľa § 470 od. 1 a 2 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia dovolací súd posudzoval prípustnosť podaného dovolania, ako aj v ňom uvedené dovolacie dôvody podľa zákona účinného v čase podania dovolania (§ 236 a nasl. O. s. p.).

26. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednáwanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie. Dovolanie žalobcu je preto prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p.

27. Podľa dovolateľa napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); nesúhlasí so záverom odvolacieho súdu, že pohládavku proti podstate riadne neuplatnil. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Senát dovolacieho súdu sa stotožnil s názorom žalovaného 1/, že odvolací súd vychádzal z rovnakého skutkového stavu (ktorý ani nebol sporný), len ho inak vyhodnotil po právnej stránke.

28. Žalobca si žalobou uplatnil nárok z titulu náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť vo forme ušlého zisku, a to podľa ust. § 420 a nasl. OZ, teda podľa všeobecnej zodpovednosti fyzických a právnických osôb za škodu, spôsobenú porušením právnej povinnosti. Predpokladom vzniku takejto zodpovednosti je protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou, pričom platí prezumpcia zavinenia (zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil - § 420 ods. 3 OZ). Základným predpokladom pre vznik takejto zodpovednosti je teda porušenie určitej právnej povinnosti (vyplývajúcej z právneho predpisu alebo zo zmluvy) s dôsledkom vzniku škody.

29. Žalobca za porušenie povinnosti v prípade žalovaného 1/ (resp. jeho právneho predchodcu) považoval podanie žaloby na určenie, že kúpne zmluvy, ktoré uzavrel žalovaný 2/ - správca konkurznej

podstaty úpadcu Old Herold Ferm, a. s. ako predávajúci pri speňažovaní majetku podstaty so žalobcom ako kupujúcim sú neplatné, tvrdiac, že tohto určenia sa domáhal bez relevantného právneho dôvodu a bez preukázania naliehavého právneho záujmu. Toto tvrdenie, ako už uviedol aj odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, je v rozpore so závermi najvyššieho súdu, ktorý uznesením sp. zn. 1Obo 97/2004 z 09. 09. 2005 zrušil rozsudok krajského súdu, ktorý určovaniu žalobcu zamietol z dôvodu nepreukázaného naliehavého právneho záujmu a v ďalšom konaní uložil krajskému súdu zaoberať sa meritom veci. Odhliadnuc od toho, všeobecne platí, že ak právo určité konanie dovoľuje, jeho protiprávnosť je vylúčená. Preto zhodne s odvolacím súdom aj dovolací súd konštatuje, že vyhodnotiť podanie žaloby ako protiprávne konanie je v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Ako porušenie povinnosti nemožno hodnotiť ani skutočnosť, že žalovaný 1/ (v postavení žalobcu) vzal určovaciu žalobu späť až dňa 04. 10. 2006 ako dôsledok Dohody o urovnaní z 28. 09. 2006, uzavretej formou notárskej zápisnice N 112/2006, Nz 37649/2006, NCR1s 37589/2006 medzi Slovenskou konsolidačnou, a. s. a žalobcom. V preambule tejto Dohody je uvedené, že uzatvárajú mimosúdny zmier za účelom urovnania vzájomných vzťahov, ktoré sú predmetom konania o vyššie uvedenej určovacej žalobe.

30. Porušenie povinnosti zo strany žalovaného 2/ (resp. pôvodného správcu konkurznej podstaty, ktorý predmetné kúpne zmluvy uzatváral) malo spočívať v skutočnosti, že v zmluvách bol ako predávajúci označený úpadca zastúpený správcom, čo žalobca vyhodnotil ako rozporné s ustanovením § 14 ods. 1 písm. a/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“), ktorým sa spravuje predmetné konkurzné konanie, čo považoval za porušenie ust. § 415 OZ, teda za porušenie povinnosti počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám, o. i. na majetku. Tento záver vyhodnotil dovolací súd ako neopodstatnený. I keď v zmysle § 14 ods. 1 písm. a/ ZKV oprávnenie nakladať s majetkom podstaty prechádza vyhlásením konkurzu na správcu, stále ide o majetok úpadcu, preto pokiaľ kúpne zmluvy uzavrel a podpísal správca, nemôže mať označenie úpadcu v ich záhlaví za následok ich neplatnosť. Takýto záver by navyše mal byť deklarovaný súdom, k čomu v tomto prípade nedošlo (konanie bolo zastavené skôr, než súd o žalobe rozhodol). Nie bez významu je aj skutočnosť, že kataster zmluvy akceptoval a povolil vklad vlastníckeho práva v prospech kupujúceho. Navyše ani právny úkon úpadcu, týkajúci sa majetku podstaty, ktorý by vykonal úpadca po vyhlásení konkurzu, by netrpel neplatnosťou, ale len právnou neúčinnosťou vo vzťahu ku konkurzným veriteľom. Dovolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom odvolacieho súdu, že ani vo vzťahu k žalovanému 2/ neboli naplnené predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Vzhľadom na tento záver nebolo už potrebné zaoberať sa ďalšími otázkami, ako napríklad či mohlo ísť o pohľadávku proti podstate, ktorá bola alebo nebola uplatnená voči správcovi.

31. Keďže v dovolacom konaní nebola zistená existencia žalobcom namietaného dovolacieho dôvodu, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako nedôvodné podľa § 448 C. s. p. zamietol.

32. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v časti výroku o trovách konania podal dovolanie žalovaný 1/. Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné iba z dôvodov uvedených v § 237 O. s. p., podľa tvrdenia žalovaného 1/ bol naplnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O. s. p., teda postupom súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

33. Jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, pričom odôvodnenie rozhodnutia by malo byť aj presvedčivé. Dovolací senát sa stotožňuje s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí sp. zn. 1ObdoV/26/2009, že rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania možno považovať za arbitrárne a zmätočné, pretože z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, na akom skutkovom a právnom základe rozhodol o nepriznaní časti uplatnenej náhrady trov právneho zastúpenia žalovaným 1/ a z čoho vychádzal pri rozhodovaní o náhrade cestovného vo výške 11 350,70 Sk, pre ktorý dôvod nemožno považovať rozhodnutie

odvolacieho súdu v tejto jeho časti za súladné s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. Odvolanie žalovaného 1/ preto vyhodnotil ako dôvodné a rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto časti podľa § 449 ods. 1 C. s. p. zrušil a podľa § 450 C. s. p. vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

34. Vzhľadom na výsledok dovolacieho konania majú žalovaní v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi (§ 255 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

35. Toto rozhodnutie prijal dovolací senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 5:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.